Sözcük Ö?renme Motivasyonu Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Sözcük Ö?renme Motivasyonu Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30839

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Sözcük Ö?renme Motivasyonu Ölçe?i (SÖMÖ), bireylerin yeni sözcükler ö?renmeye yönelik **motivasyon** düzeylerini, bu sürece ay?rd?klar? çabay? ve ilgi alanlar?n? ölçmek amac?yla geli?tirilmi? **psikometrik** bir araçt?r. Ölçek, Berrin Genç Ersoy ve ?. Dilek Belet Boyac? taraf?ndan 2018 y?l?nda yay?mlanan kapsaml? bir geçerlik ve güvenirlik çal??mas? sonucunda Türk e?itim sistemine kazand?r?lm??t?r.

Geli?tirme çal??mas?, ölçe?in yap?sal geçerli?ini çok boyutlu faktör analizi teknikleriyle desteklemeyi ve iç tutarl?l???n? sa?lamay? hedeflemi?tir. SÖMÖ, özellikle ilkö?retim kademesindeki ö?rencilerin sözcük da?arc??? edinimi sürecindeki güdülenmelerini de?erlendirerek, e?itim ara?t?rmac?lar?na ve dil ö?retmenlerine de?erli nicel veriler sunar. Bu araç, motivasyonel eksiklikleri erken te?his etme ve ö?renme ba?ar?s?n? art?rmaya yönelik müdahale programlar? tasarlama potansiyeline sahiptir.

Anahtar Kelimeler

Sözcük Ö?renme Motivasyonu Ölçe?i, SÖMÖ, Sözcük Da?arc???, Ö?renme Motivasyonu, **Geçerlik**, **Güvenirlik**, E?itim Psikolojisi, Dil Ö?renimi.

Yazarlar

Berrin Genç Ersoy, ?. Dilek Belet Boyac?.

Amaç

Sözcük Ö?renme Motivasyonu Ölçe?i'nin (SÖMÖ) temel amac?, ö?rencilerin sözcük ö?renme eylemine kar?? gösterdikleri tutum, ilgi ve isteklilik düzeylerini geçerli ve güvenilir bir ?ekilde saptamakt?r. Ölçek, ö?rencilerin dil geli?im süreçlerinde kritik rol oynayan motivasyonel dinamikleri nicelle?tirerek, bu alandaki ara?t?rmalara sa?lam bir ölçüm arac? sunmay? amaçlar.

Ölçe?in bir di?er önemli amac?, e?itimcilerin ve ebeveynlerin, ö?rencilerin sözcük ö?renme motivasyonunu etkileyen içsel ve d??sal faktörleri ay?rt etmelerine yard?mc? olmakt?r. Bu ayr?m, motivasyonu art?rmaya yönelik ki?iselle?tirilmi? ve hedefe yönelik e?itim stratejilerinin geli?tirilmesinde temel bir ad?m te?kil eder.

Yap?

SÖMÖ, sözcük ö?renme motivasyonunu çok boyutlu bir psikolojik **yap?** olarak ele al?r. Bu yap?, genellikle içsel motivasyon (merak, zevk ve ki?isel ilgi gibi faktörlerden kaynaklanan ö?renme

ARABPSYCHOLOGY.COM

iste?i) ve d??sal motivasyon (ödüller, notlar veya sosyal bask? gibi d??sal sonuçlardan kaynaklanan ö?renme iste?i) bile?enlerini içermektedir.

Ölçe?in geli?tirme süreci, sözcük ö?renme ba?lam?na özgü motivasyonel alt boyutlar? tan?mlam?? ve bu alt boyutlar?n ö?rencilerin akademik ba?ar?lar? ile olan ili?kilerini incelemeye olanak tan?m??t?r. Ölçek maddeleri, ö?rencilerin sözcük da?arc???n? art?rma çabalar?na yönelik duygusal, bili?sel ve davran??sal e?ilimlerini kapsayacak ?ekilde formüle edilmi?tir.

Geçerlik

SÖMÖ'nün **geçerlik** çal??malar?, ölçe?in gerçekten sözcük ö?renme motivasyonunu ölçtü?ünü kan?tlamak üzere yürütülmü?tür. Yap? geçerli?i, Aç?mlay?c? ve Do?rulay?c? Faktör Analizleri (DFA) ile incelenmi?tir. DFA sonuçlar?, ölçe?in kuramsal olarak beklenen çok faktörlü yap?s?n?n, veriyle yüksek düzeyde uyum sa?lad???n? göstermi?tir (Genç Ersoy & Belet Boyac?, 2018).

Ayr?ca, ölçe?in beklenen yönde ili?kili oldu?u di?er yap?larla (örne?in, akademik ba?ar? veya okuma al??kanl???) korelasyonlar?n?n incelenmesiyle yak?nsak geçerlik; ili?kili olmamas? gereken yap?larla olan dü?ük korelasyonlar?n?n incelenmesiyle de ay?rt edici geçerlik kan?tlar? sunulmu?tur. Bu bulgular, SÖMÖ'nün ölçüm amac?na uygunlu?unu ve yap?sal sa?laml???n? desteklemektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik analizleri, ölçüm sonuçlar?n?n tutarl?l???n? ve kararl?l???n? de?erlendirmi?tir. ?ç tutarl?l?k güvenilirli?i, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ne kadar homojen bir ?ekilde ölçtü?ünü gösteren **Cronbach Alfa** katsay?s? ile hesaplanm??t?r. Geli?tirme çal??mas?nda, ölçe?in genel Cronbach Alfa de?erinin kabul edilebilir düzeyin oldukça üzerinde oldu?u ve alt boyutlar için de yüksek tutarl?l?k sergiledi?i bildirilmi?tir.

Ek olarak, ölçe?in zamana kar?? kararl?l???n? belirlemek amac?yla test-tekrar test güvenirlik çal??mas? yap?lm?? ve farkl? zamanlarda elde edilen puanlar aras?ndaki korelasyonun yüksek oldu?u tespit edilmi?tir. Bu yüksek korelasyon, ölçe?in ölçtü?ü motivasyonel özelli?in k?sa süreli de?i?imlere kar?? dayan?kl? oldu?unu ve güvenilir sonuçlar üretti?ini teyit etmektedir.

Faktör Analizi

Sözcük Ö?renme Motivasyonu Ölçe?i'nin yap?sal boyutlar?n? belirlemek için faktör analizi uygulanm??t?r. Analizler, ölçe?in çok boyutlu bir yap?ya sahip oldu?unu ortaya koymu?tur. Bu faktörler, sözcük ö?renme motivasyonunun farkl? yönlerini (örne?in, Öz-Yeterlik ?nanc?, Ö?renme Sevinci, Ba?ar? Hedefi) temsil etmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Faktör analizinin sonuçlar?, ölçekteki maddelerin net bir ?ekilde ilgili faktörlere yüklendi?ini ve her bir faktörün ba??ms?z motivasyonel bile?enleri temsil etti?ini göstermi?tir. Bu ayr??t?rma, ara?t?rmac?lar?n ö?rencilerin motivasyon profilini daha detayl? analiz etmesine ve sadece genel bir motivasyon düzeyi yerine, hangi spesifik alanlarda desteklenmeleri gerekti?ini belirlemesine olanak tan?r.

Ölçme Arac?

Test Türü: Geli?tirme Ölçe?i

Biçim: Likert Tipi Derecelendirme Ölçe?i (Tipik olarak 4 veya 5 seçenekli bir skalada yan?tlan?r.)

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Ö?renciler

Ya? Grubu: ?lkö?retim ve ortaokul düzeyindeki ö?renciler (Yakla??k 8-14 ya? aral???).

Popülasyon Detaylar?: Türkiye'deki ilkö?retim kademesindeki ö?rencilerin sözcük ö?renme motivasyonlar?n? ölçmek üzere standardize edilmi?tir.

Test Metodolojisi: Öz bildirim yöntemiyle grup veya bireysel olarak uygulan?r. Uygulama süresi, ö?rencilerin ya? ve okuma h?z?na ba?l? olarak de?i?kendir.

Anahtar Kelimeler

Öz Bildirim Ölçe?i, ?çsel Motivasyon, D??sal Motivasyon, Dil Edinimi, E?itim Ara?t?rmalar?, Cronbach Alfa, Berrin Genç Ersoy, ?. Dilek Belet Boyac?.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?t?c?s?: Mevcut de?il veya belirtilmemi?tir.

Kurum E-posta Adresleri: berrin.genc@tedu.edu.tr

Yaz??ma Adresi: Berrin Genç Ersoy, TED Üniversitesi, E?itim Fakültesi, Ankara.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Sözcük Ö?renme Motivasyonu Ölçe?i, 2018 y?l?nda yay?mlanan geçerlik ve güvenirlik çal??mas? ile kullan?ma sunulmu?tur. Ölçe?in akademik veya ara?t?rma amaçl? kullan?m? için sorumlu yazar (Berrin Genç Ersoy) ile e-posta yoluyla ileti?ime geçilmesi önerilir. Ölçe?in orijinal PDF

ARABPSYCHOLOGY.COM

belgesi a?a??da belirtilmi?tir ve buradan indirilebilir: sozcuk-ogrenme-motivasyonu-olcegi-toad.pdf

Kaynakça

Genç Ersoy, B. ve Belet Boyac?, ?.D. (2018). Sözcük Ö?renme Motivasyonu Ölçe?i (SÖMÖ): Geçerlik ve güvenirlik çal??mas?. *?lkö?retim Online, 17*(1), 255-267. doi: 10.17051/ilkonline.2018.413763

Sözcük Ö?renme Motivasyonu Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Ölçek maddeleri, Genç Ersoy ve Belet Boyac? (2018) taraf?ndan yay?mlanan makalenin ekinde veya metin içinde yer almaktad?r. Bu maddelere ula?mak için, yukar?da belirtilen akademik kayna?a ba?vurulmas? ya da sa?lanan PDF ba?lant?s?n?n incelenmesi gerekmektedir. Maddeler, ölçe?in çok boyutlu yap?s?n? yans?tacak ?ekilde içsel ve d??sal motivasyon faktörleri alt?nda gruplanm??t?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM